

וְתַחַת רַגְלָיו כַּמַּעֲשֵׂה לְבַנַּת הַסְּפִיר, דְּאֶתְרָשִׁים
 בִּיה תַּחֲזוֹת דְּוִכְתִּיָּה, חַד לְבִינְתָּא מֵאִינוּן
 לְבִנִּין דִּתְחוּ בְּנִין בְּמַצְרִים, דְּתַנִּיעֵן, אֶתְתָּא חָדָא
 אוֹלִידַת בְּמַצְרִים, וְהָוָה אֶתִּין סְרָכִי פְרָעָה, וְעָאלַת
 לִיה בְּחַד לְבִינְתָּא, וְאֶתָּא פֶּס יְדָא וְאֶחִיד לִיה,
 וְאֶתְרָשִׁים תַּחֲזוֹת רַגְלָיו דְּשְׂכִינְתָּא, וְקִימָא קָמִיָּה,
 עַד דְּאֶתּוֹקַד בִּי מִקְדָּשָׁא דְלִתְתָּא, דְּכְתִיב, (איכה ב)
 וְלֹא זָכַר הַדָּוָם רַגְלָיו.

ר' חֵיָּא אָמַר, לְבַנַּת הַסְּפִיר: נְהִירוּתָא דְּסְפִיר,
 קְלָדִיטִי בְּקַנְדִּיטִי גְלִיפִין עֶלְאִין דְּלְעִילָא,
 דְּמַתְּלַהֲטָא לְשַׁבְעִין וְתַרְיַן עֶבְרִי, חָדָא הוּא דְּכְתִיב,
 (ישעיה נד) וַיִּסְדַּתִּיךָ בַּסְּפִירִים. (שמות כד) וַכַּעֲצֵם הַשָּׁמַיִם.
 מָאִי עֲצֵם הַשָּׁמַיִם. אָמַר רַבִּי אַבָּא, מָה עֲצֵם
 הַשָּׁמַיִם, גְּלִיפָא בְּשַׁבְעִין וְתַרְיַן עֲנַפִּין, פְּרַחִין מְלַהֲטָן

לשון הקודש

רגליו.

רבי חייא אומר, לבנת הספיר - אור
 הספיר, מפתחות זין הרקח חקוקים
 עליונים של מעלה שלוחטים לשבעים
 ושנים עברים, זהו שכתוב (ישעיה נד)
 ויסדתיך בספירים. וכעצם השמים, מה
 זה כעצם השמים? אומר רבי אבא, מה
 (שמות כד) עצם השמים חקוק בשבעים
 ושנים ענפים פורחים לוחטים לכל עבר,

ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר,
 שגרשם בו תחת מקומו לבנה אחת
 מאותם לבנים שהיו בונים במצרים,
 ששנינו, אשה אחת הולידה במצרים,
 והיו באים שרי פרעה, והכניסה אותו
 בלבנה אחת, ובא פס יד ואחז אותו,
 וגרשם תחת רגלי השכינה, ועומד
 לפניו, עד ששנשרף בית המקדש
 שלמטה, שכתוב (איכה ב) ולא זכר הדם

בְּכָל עֵיבָר. אוֹף הָכָא, חִיזוּ דְהָהוּא עֵצִים הַשָּׁמַיִם
בְּחִיזוּ שְׁמַיָא מִמָּשׁ. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, כֹּלָא אֲתֵרְשִׁים
בְּהָהוּא נְהִירוּ, דְּחִיזוּ דְמִתְנַלְפָא מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָא.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, אִי הָכִי, וְהָא שְׁתִּין אֵינּוּן,
בְּסַחְרֵינִיה דְשְׂכִינְתָא, דְכַתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ג)
שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ. אָמַר לִיה הָכִי הוּא וְדָאִי.
אֵלָא אֵינּוּן שְׁתִּין, אֲתֵנְהִירוּ בְּתֵרִיסַר תְּחוּמִין, וְלֹא
אֲעִדִּיאוּ מִסַּחְרֵנוּתָהָ לְעֵלְמִין. דְתִנְיֵנוּ, תְּרִיסַר
תְּחוּמִין, גְּלִיפִין עֲלָאִין, בְּמִתְקַלָּא סְלִיקוּ, בְּאֵילָנָא
קִדִּישָׁא רַבָּא וְתַקִּיפָּה. וְכִלְהוּ נְהִירִין בְּמִטְרוּנִיתָא, כִּד
אֲתַחְבַּרְתּ בְּמִלְכָּא. וְדָא הוּא עֵצִים הַשָּׁמַיִם, עֵצִים
הַשָּׁמַיִם מִמָּשׁ. וְכֹל אֵינּוּן נְהִירִין שְׂבִילִין, מְנַתְרִין
בֵּיה, בְּנְהִירוּ דְמִטְרוּנִיתָא.

לשון הקודש

בשנים עשר תחומים, ולא זונים מסביבה לעולמים. ששנינו, שנים עשר תחומים חקוקים עליונים עלו במשקל, בעין קדוש גדול וחזק, וכלם מאירים בגבירה, פשמתחברת במקל. וזהו עצם השמים, עצם השמים ממש. וכל אותם השבילים המאירים, מאירים בו באור הגבירה.

אף באן המראה של אותו עצם השמים במראה השמים ממש. רבי יהודה אמר, הכל נרשם באותו האור של מראה שנתקק מצד השכינה.

אמר רבי חזקיה, אם כך, והרי הם ששים סביב השכינה, שכתוב (שיר ג) ששים גבורים סביב לה. אמר לו, כך הוא ודאי, אלא אותם ששים מאירים

וְתֵאנָא, נְהִירוּ דְאַלִּין שְׁתִּין, דְּסַחְרָנְהָא, רְשִׁימִין
 בֵּיהּ בְּתַחוּא נַע"ר, וְקָרִינֵן לְהוּ שְׁתִּין
 פּוּלְסִי דְנוּרָא, דְּאַתְלָבֶשׁ בְּהוּ מִסְטָר דְּשְׂכִינְתָא,
 מִתְלַהֲטָן בְּדִינָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (דף ט"ז ע"א) שְׂשִׁים
 גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ.

תֵּאנָא, וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ כְּמַה דְּאַמִּינָא. וַיִּקְרָא
 שְׁמוֹ ה' נָסִי. ה' נָסִי מִמָּשׁ. אָמַי. בְּגִין
 דְּעַמְלֵק נָטַל כָּל אֵינּוֹן דְּהוּ גְזִירִין, וְלֹא אֶתְפָּרְעוּ,
 וְגַזַּר לֹון וְשָׂדֵי לְהוּ לְעֵילָא, וְאָמַר טוֹל מַה
 דְּאַתְרַעִית בֵּיהּ. בֵּיהּ שְׁעֵתָא מַה כְּתִיב. וַיֹּאמֶר כִּי
 יָד עַל כַּס יָהּ מִלְחָמָה לְה' בְּעַמְלֵק מִדֶּר דֶּר. מִדֶּר
 דֶּר חֲסָרִין, מִדִּיּוּרִין דְּלְעֵילָא, וּמִדִּיּוּרִין דְּלְתַתָּא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּכָל דְּרָא וְדָרָא, בְּכָל דְּרִין
 דְּאַתִּינֵן לְעֵלְמָא, לִית לָךְ דֶּר דִּלִּית בְּהוּ

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

מְשׁוּם שְׁעַמְלֵק לָקַח כָּל אוֹתָם מְהוּלִים
 שְׁלֹא נִפְרְעוּ, וּמַל אוֹתָם וּזְרַק אוֹתָם
 לְמַעְלָה, וְאָמַר: טוֹל מַה שְּׂרָצִית בּוֹ.
 בְּאוֹתָהּ שְׁעָה מַה כְּתוּב? וַיֹּאמֶר כִּי יָד
 עַל כַּס יָהּ מִלְחָמָה לְה' בְּעַמְלֵק מִדֶּר דֶּר.
 מִדֶּר דֶּר חֲסָרִים, מִהֲדִירִים שֶׁל מַעְלָה
 וּמִהֲדִירִים שֶׁל מַטָּה.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּכָל דֹּר וְדוֹר, בְּכָל

וְשְׂכִינּוּ, הָאוּר שֶׁל הַשְּׂשִׁים הִלְלוּ
 שְׂסָבִיבָה, רְשׁוּמִים בּוֹ בְּאוֹתוֹ נַע"ר,
 וְקוּרָאִים לְהֵם שְׂשִׁים מִכּוֹת אִשׁ,
 שְׂמַתְלָבֶשׁ בְּהֵם מִצַּד הַשְּׂכִינָה, לוֹהֲטִים
 בְּדִין. זֶהוּ שְׂכְּתוּב שְׂשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב
 לָהּ.

וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ, כְּמוֹ שְׂאֲמַרְנוּ.
 וַיִּקְרָא שְׁמוֹ ה' נָסִי, ה' נָסִי מִמָּשׁ. לְמַה?

מִתְּהִיָּה זֶרַע בִּישָׂא, וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אֲנִי בְּהוֹ
 קָרְבָּא. ר' יִצְחָק אָמַר (מִדִּירוּתָא דְלַתְמָא לְדִירוּתָא דְלַעֲלָא)
 וְעַל־יִיְהוּ כְּתִיב (תהלים קד) יִתְּמוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ וְגו'.
 מִן הָאָרֶץ: בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְאֲתִי. בִּיָּה זְמַנָּא
 כְּתִיב, בְּרַכִּי נַפְשִׁי אֶת ה' הַלְלוּיָהּ.

 לשון הקודש

(תהלים קד) יִתְּמוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ וְגו'. מִן
 הָאָרֶץ - בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.
 בְּאוֹתוֹ זְמַן כְּתוּב, בְּרַכִּי נַפְשִׁי אֶת ה'
 הַלְלוּיָהּ.

הַדּוֹרוֹת שְׂבָאִים לְעוֹלָם, אֵין לָךְ דּוֹר
 שְׂאִין בּוֹ מְאוֹתוֹ זְרַע רַע, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא עוֹרֵךְ בָּהֶם קָרֵב. רַבִּי יִצְחָק אָמַר
 (מִתְּהִיָּה זֶרַע בִּישָׂא לְדִירוּתָא דְלַתְמָא), וְעַל־יִיְהוּ כְּתוּב

פְּרֻשַׁת יִתְרוֹ

וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כִּהְיוּ מַדְיָן חָתָן מֹשֶׁה אֶת כָּל אֲשֶׁר
 עָשָׂה וְגו' (שמות יח) רַבִּי חֲזַקְיָה (נ"א ר' אֶלְעָזָר)
 פָּתַח וְאָמַר, (ויקרא ט) וַיֵּשֶׂא אַהֲרֹן אֶת יָדוֹ. כְּתִיב יָדוֹ
 חַד, בְּגִין דְּבַעֵי לְאַרְמָא יְמִינָא עַל שְׂמַאלָא, וְהָא
 אֲזַקִּימָנָא רָזָא.

אֲשֶׁבְחָנָא בְּסַפְרָא דְשְׁלֵמָה מְלָכָא, דְכָל מָאן
 דְדָאָרִים יְדוּי לְעֵילָא, וְלֹא אֵינּוּן
 בְּצִלּוֹתֵין וּבְעוֹתֵין, הָאִי אִיהוּ בַר נָשׁ, דְאֵתְלַטְיִיא
 מֵעֲשָׂרָה שׁוֹלְטָנִין מְמַנָּן. וְאֵינּוּן (קהלת ז) עֲשָׂרָה שְׁלִיטִין
 אֲשֶׁר הָיוּ בְעִיר. אֵלִין אֵינּוּן עֲשָׂרָה דִּי מְמַנָּן עַל

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

פְּרֻשַׁת יִתְרוֹ

מֵעֲשָׂרָה שְׁלִיטִים מְמַנִּים, וְהֵם עֲשָׂרָה
 שְׁלִיטִים אֲשֶׁר הָיוּ בְעִיר. אֵלֹו אֹוְתֵם
 עֲשָׂרָה שְׂמֻמִּים עַל פְּרִישַׁת הַיָּדִים
 לְמַעַלָּה לְפָל אֹוְתָה תְּפִלָּה אֹו אֹוְתָה
 בְּרַכָּה, וְנוֹתְנִים בָּהּ כַּח לְהַתְּכַפֵּד הַשֵּׁם
 הַקְּדוֹשׁ, וּמִתְבָּרַךְ מְלַמְטָה. בִּינּוּן
 שְׂמֻלְמְטָה מִתְבָּרַךְ מֵאֹוְתָה פְּרִישַׁת
 הַיָּדִים לְמַעַלָּה, אֹו מִתְבָּרַךְ מְלַמְטָה,
 וּמִתְכַפֵּד מִכָּל הַצְּדָדִים.

וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כִּהְיוּ מַדְיָן חָתָן מֹשֶׁה אֶת
 כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְגו'. רַבִּי חֲזַקְיָה (רַבִּי אֶלְעָזָר)
 פָּתַח וְאָמַר, (ויקרא ט) וַיֵּשֶׂא אַהֲרֹן אֶת יָדוֹ.
 כְּתוּב יָדוֹ אַחַת, מְשׁוּם שְׂצָרִיד לְהָרִים
 יְמִין עַל שְׂמַאל, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ הַסּוּד.
 מְצָאנּוּ בְּסַפְרוֹ שֶׁל שְׁלֵמָה הַמְּלֶכֶד, שְׂכַל
 מִי שְׂמֵרִים יָדוֹ לְמַעַלָּה, וְהֵם אֵינּוּן
 בְּתַפְלוֹת וּבְקִשׁוֹת, וְהוּ אָדָם שְׂמֵתְקַלֵּל

פְּרִישׁוֹ דִּדְיִן לְעֵילָא לְנִטְלָא הֵהוּא צְלוֹתָא, אוּ
 הֵהוּא בְּרַכְתָּא, וַיְהִי בֵּיה חֵילָא, לְאַתְיַקְרָא שְׁמָא
 קַדִּישָׁא, וְאַתְבְּרַךְ מִתְתָּא. בֵּינוּ דְמִתְתָּא אֶתְבְּרַךְ,
 מֵהֵהוּא פְּרִישׁוֹ דִּדְיִן לְעֵילָא, כְּדִין אֶתְפְּרַכָּא
 מֵעֵילָא, וְאַתְיַקְרָא מִכָּל סְטְרִין.

וְאֵלִין עֲשָׂרָה מְכַנֵּן, זְמִינִין לְנִטְלָא מֵאִינוּן בְּרַכָּאן
 דְּלְעֵילָא, וְלְאַרְקָא לְתִתָּא, וְלְבְּרַכָּא לְתִתָּא
 דְּמִבְּרַךְ לִיה, דְּכְתִיב, (במדבר ו) וַאֲנִי אֲבָרְכֶם.

בְּגִין כֵּךְ, יִסְתַּמַּר בַּר נָשׁ, בְּשַׁעֲתָא דִּזְרִים יְדוּי
 לְעֵילָא, לְמַחְוֵי בְּצִלוֹ, אוּ בְּבְרַכָּאן אוּ
 בְּבָעוֹתָא, וְלֹא יָרִים יְדוּי לְמַגְנָא, בְּגִין דְּאֵלִין עֲשָׂרָה
 אִינוּן זְמִינִין, וּמִתְעַרְיִן לְגַבֵּי תִתָּא פְּרִישׁוֹ דִּדְיִן,
 וְאִי הוּא לְמַגְנָא, אִינוּן עֲשָׂרָה לְטִיִּין לִיה, בְּמֵאתָן
 וְאַרְבַּעִין וְתַמְנֵיא לְוֹטִין. וְהֵאֵי אִיהוּ דְּכְתִיב בֵּיה,
 (תהלים קט) וַיֵּאָהֵב קָלְלָה וַתְּבוֹאֶהוּ.

לשון הקודש

בְּכַקְשָׁה, וְלֹא יָרִים יְדוּי לְחַנָּם, מִשּׁוּם
 שַׁעֲשָׂרָה הִלְלוּ מְזַמְנִים וּמִתְעוֹרְרִים אֵל
 אוֹתָהּ פְּרִישְׁת יְדוּי. וְאִם זֶה לְחַנָּם,
 אוֹתָם הַעֲשָׂרָה מְקַלְלִים אוֹתוֹ בְּמֵאתִים
 אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֵה קָלְלוֹת. וְזֶהוּ שְׁכַתוּב
 בוֹ (תהלים ט) וַיֵּאָהֵב קָלְלָה וַתְּבוֹאֶהוּ.

וְאֵלוֹ עֲשָׂרַת הַמְּזַמְנִים מְזַמְנִים לְטַל
 מֵאוֹתָן בְּרַכּוֹת שְׁלֹמְעֵלָה, וְלִהוֹרִיק
 לְמַטָּה, וְלְבְּרַךְ אֶת אוֹתוֹ שְׁמִבְּרַךְ אוֹתוֹ,
 שְׁכַתוּב (במדבר ו) וַאֲנִי אֲבָרְכֶם.
 וְלִכְן יִשְׁמַר הָאָדָם בְּשַׁעֲה שְׁמֵרִים יְדוּי
 לְמַעַלָּה לְהִיּוֹת בְּתַפְלָה אוּ בְּבְרַכּוֹת אוּ

וּבְדִין, רוּחַ מְסֻאָבָא שְׂרִיא עַל אֵינוֹן יָדִין, דְּאִיהוּ
אַרְחִיָּה לְמִשְׁרֵי עַל אַתְרֵי רִיקְנִיָּא, וּבְרַבְרָא

לֹא שְׂרִיא בְּאַתְרֵי רִיקְנִיָּא. וְעַל דָּא (נ"א דמברך ליה ואי אינון
מתערין לגבי ההוא פרישו דדין ואיהו למננא אינון לטנין ליה במאתן וארבעין
ותמנייא לוטין וכדין רוח מסאבא שרייא על אינון ידין דאיהו ארמיה למשרי על
אתר ריקנייא בגין כך יסתמר בר נש בשעתא דארים ידוי לעילא למהוי בעלו או
בברכאן ובצלותא ולא ירים ידוי למננא ועל דא) כְּתִיב, (בראשית יד)
הָרִימוּתֵי יָדֵי אֵל ה' אֵל עֲלִיזוֹן, דְּמִתְרַגְּמִינָן בְּצִלוֹ.

וּבְהַאי פְּרִישׁוֹ דְּיָדִין, אִית רְזִין עֲלָאִין, בְּשַׁעְתָּא
דְּאִתְפְּרִישׁוֹ, וְאֶזְדַּקְפוּ לְעִילָא, אֹקִיר בַּר
נָשׁ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּכַמְּה רְזִין עֲלָאִין. אַחֲזִי
לְיַחְדָּא רְזָא דְּעֶשֶׂר אַמִּירָן, בְּגִין לְיַחְדָּא כְּלָא,
וְלֵאֲתַבְּרָכָא שְׂמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא חֲזִי, וְאַחֲזִי לְיַחְדָּא
רְזָא דְרֵתִיכִין פְּנִימָאִין, וְרֵתִיכִין דְלִבְר, בְּגִין

לשון הקודש

שְׂמִתְרַגְּמִים: בְּתַפְלָה.

וּבְפְּרִישַׁת הַיָּדִים הַזֹּאת יֵשׁ סוּדוֹת
עֲלִיזוֹנִים. בְּשַׁעָה שְׁנַפְרָשִׁים וּמְזַדְקָפִים
לְמַעְלָה, מְכַבֵּד הָאָדָם אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּכַמְּה סוּדוֹת עֲלִיזוֹנִים. וְרֵאוי לְיַחְדָּ
סוּד שֶׁל עֶשֶׂר הָאֻמִּירוֹת כְּדֵי לְיַחְדָּ אֶת
הַכֹּל, וּלְבָרַךְ אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ כְּרֵאוי.
וְרֵאוי לְיַחְדָּ אֶת סוּד הַמְּרַכְּבוֹת
הַפְּנִימִיּוֹת וְהַמְּרַכְּבוֹת הַחִיצוֹנִיּוֹת כְּדֵי

וְאֵז רוּחַ טְמֵאָה שׁוֹרָה עַל אוֹתָם הַיָּדִים,
שְׁהוּא דְרַבּוֹ לְשֵׁרוֹת עַל מְקוֹם רִיק,
וּבְרַכָּה לֹא שׁוֹרָה בְּמְקוֹם רִיק. וְעַל זֶה
(שְׁמֵכְרָךְ אוֹתוֹ. וְאִם הֵם מִתְעוֹרְרִים אֵל אוֹתוֹ פּוֹרֵשׁ הַיָּדִים וְהֵם
לְחֻנָּם - מְקַלְלִים אוֹתוֹ בְּמֵאִתִּים וְאַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה קָלְלוֹת, וְאֵז
רוּחַ טְמֵאָה שׁוֹרָה עַל אוֹתָן יָדִים, שְׁדַרְכָּה לְשֵׁרוֹת עַל מְקוֹם רִיק.
מִשׁוּם כִּי יִזְהַר הָאָדָם בְּשַׁעָה שְׁמֵרִים יְדָיו לְמַעְלָה אוּ בְּבִרְכוֹת
אוּ בְּתַפְלָה וְלֹא יָרִים יְדָיו לְחֻנָּם. וְעַל זֶה) כְּתוּב (בְּרֵאשִׁית
י"ד) הָרִמּוֹתַי יָדֵי אֵל ה' אֵל עֲלִיזוֹן,